

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۲۷) شهریور ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه و ارسال به مجلس سنا.
- ۳- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به تخفیف کارزد باربری گمرکی و
- استفاده از انبارهای اختصاصی و ابلاغ بدولت .
- ۴- تصویب صورت جلسه های روز ۲۳ شهریور.
- ۵- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی .
- ۶- بیانات بعد از دستور آقایان: فخر طباطبائی- روحانی .
- ۷- ختم جلسه .

جلسه فوق العاده مجلس در ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

خانلر قراچورلو - کاسمی - کلانتری - بردلی - مبارکی -
دکتر موقنی .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه و ارسال به مجلس سنا

ابوز - دکتر مدنی - مهندس مهم الدینی - مهندس
بریمانی - انشاء - صادق سمعی - مهندس اخوان - دکتر خطیبی
فولادوند - مهندس پرویز بهبودی - دکتر صدر - دکتر طالع -
فیبی - پرویزی - شیخ الاسلامی - مصطفوی نائینی - اخلاقی
محمداسدی - دکتر اسفندیاری - دکتر الموتی - آهری - دکتر
نقائی بزدی - بوشهری - سعیدوزیری - دکتر صالحی - عجم
دکتر عدل - دکتر فر بود - کورس - مریدی - مرندی - موفر
مهرزاد - دکتر میر علاء - دکتر گایک - دکتر بیگانگی - دکتر
حبیب اللهی - کریم بخش سعیدی - تیمسار هما بونی - تیمسار
کوزاد - بانو زاهدی .

رئیس - وارد دستور میشود گزارش شور دوم انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه مطرح است قرائت می شود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بیمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۵ شهریور ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر آموزگار وزیر دارائی و آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۱۴۰۴۸ - ۲۴ / ۳ / ۱۳۴۸ دولت راجع به انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۴۰ چاپ شده است برای شور دوم مورد

غائبین مریض - آقایان :

قیاض - دکتر امینی - آموزگار - دکتر خیر انباش -

رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهادهای واصله مصوبه شور اول را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اسناد خزانه اسناد کونه مدت و بی نامی است که برای تأمین احتیاجات مالی خزانه داری کل در جریان سال مالی انتشار می یابد.

ماده ۲- اوراق قرضه اوراق متوسط یا دوازدهم بی نام یا بانامی است که برای تأمین قسمتی از اعتبارات مورد نیاز برنامه های عمرانی یا دفاعی انتشار می یابد.

ماده ۳- عامل فروش سازمانی است که بنماینده گی وزارت دارائی اسناد خزانه و اوراق قرضه را توزیع و فروش و بازپرداخت مینماید.

ماده ۴- بهای اسمی اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون بهائی است که در متن آنها نوشته شده و پرداخت آن از طرف وزارت دارائی پس از انقضاء سررسید مقرر تضمین شده است.

ماده ۵- بهای روز اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون بهائی است که این اسناد و اوراق بر حسب مقتضیات عرضه و تقاضا در بازار خرید و فروش میشوند.

ماده ۶- بهره اسمی بهره ای است که در متن اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون نوشته شده و پرداخت آن از طرف وزارت دارائی پس از انقضاء سررسید آن تضمین شده است.

ماده ۷- بهره واقعی بهره ای است که بر اثر نوسانات بهای روز اسناد یا اوراق ممکن است بیشتر یا کمتر از بهره اسمی نصیب دارندگان آنها شود.

ماده ۸- انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون عبارت است از واگذاری اسناد و اوراق مذکور در مقابل وجوهی که عاید خزانه داری کل نمیشود.

ماده ۹- میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اسناد خزانه به پیشنهاد خزانه داری کل و موافقت وزیر دارائی تعیین خواهد شد.

ماده ۱۰- میزان اسناد خزانه در گردش هیچوقت نباید از سه هزینه های مصوب در بودجه کل کشور (هزینه های

از محل درآمد عمومی بودجه کل کشور) تجاوز کند.

ماده ۱۱- وجوه حاصل از انتشار اسناد خزانه بعنوان تنخواه گردان مورد استفاده خزانه داری کس واقع خواهد شد.

ماده ۱۲- میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اوراق قرضه وسیله هیئتی مرکب از رئیس کل یا قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران و رئیس دفتر مرکزی بودجه و خزانه دار کل بررسی و بوزیر دارائی پیشنهاد میشود. اخذ تصمصیم نهائی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب نخست وزیر خواهد بود.

ماده ۱۳- میزان اوراق قرضه در گردش هیچوقت نباید از جمع درآمدهای عمومی و درآمدهای برنامه (بدون احتساب وامها) که در سال مالی قبل وصول شده تجاوز نماید.

ماده ۱۴- اسناد خزانه و اوراق قرضه به امضای وزیر دارائی و خزانه دار کل منتشر خواهد شد.

فصل دوم - طرز انتشار و بازپرداخت و باز خرید

ماده ۱۵- اسناد خزانه بمدت های ۳ ماه و ۶ ماه و یکسال خواهد بود.

ماده ۱۶- اوراق قرضه بمدت های یک تا ده سال بصورت مختلف طبق آئین نامه اجرائی این قانون منتشر خواهد شد.

ماده ۱۷- اسناد خزانه و اوراق قرضه بی نام پس از انقضاء سررسیدهای مقرر در وجه حامل قابل پرداخت است.

ماده ۱۸- خرید اولیه و نقل و انتقال بعدی اوراق قرضه بانام باید در دفتر عامل فروش اولیه ثبت شود.

ماده ۱۹- اوراق قرضه بانام موبی نام پس از انتشار طبق آئین نامه اجرائی این قانون قابل تبدیل بیکدیگر هستند.

ماده ۲۰- وزارت دارائی عاملیت توزیع و فروش و بازپرداخت اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون و پرداخت بهره آنها را به بانک مرکزی ایران واگذار میکند و بانک مزبور میتواند در تمام موارد مذکور به اشخاص دیگر عاملیت بدهد.

ماده ۲۱- پرداخت اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه مشروط بر این قانون مشمول مرور زمان نیست و دارندگان آنها میتوانند هر موقع بعد از سررسید بهره یک از عاملین مراجعه و آنها را بوجه نقد یا اسناد خزانه و اوراق قرضه قابل انتشار دیگری تبدیل نمایند ولی بمدت بعد از سررسید اسناد

اوراق مزبور بهره ای تعلق نخواهد گرفت.

ماده ۲۲- اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی که قبل از اجرای این قانون منتشر شده است بر اساس قوانین مربوط از محل اعتبارات منظور در بودجه کل کشور (حسب مورد از محل درآمدهای عمومی یا برنامه) یا از محل وجوه حاصل از فروش اوراق قرضه موضوع این قانون قابل پرداخت است. با اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی فوق الذکر بعد از دوسال از تاریخ تصویب این قانون بهره تعلق نخواهد گرفت.

ماده ۲۳- وزارت دارائی موظف است وجوه لازم جهت پرداخت اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه منتشر شده را حسب مورد از محل فروش اسناد خزانه یا اوراق قرضه یا از محل اعتبارات منظور در بودجه کل کشور در اختیار بانک مرکزی ایران قرار دهد.

ماده ۲۴- بانک مرکزی ایران میتواند اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون را قبل از سررسید معین بهائی کمتر یا بیشتر از بهای اسمی آنها بر حسب وضع بهره در بازار بحساب خود باز خرید کند یا بفروشد.

فصل سوم - تعهدات دستگاههای دولتی و خصوصی

ماده ۲۵- از تاریخ اجرای این قانون کلیه مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتها و مؤسساتیکه حداقل ۵۰ درصد از سرمایه آنها متعلق بدولت است از جمله بانک مرکزی ایران و بانک ملی ایران و سازمان ذوب آهن و شرکت هواپیمائی ملی ایران و سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران و شهرداریها و مؤسسات وابسته بشهردارها و سازمان بیمه های اجتماعی موظفند قسمتی از وجوهی که بهر عنوان برای بزنشستگی - پس انداز یا پرداختهای پایان خدمت در حسابهای مربوط وارد و ثبت میشود طبق آئین نامه اجرائی این قانون با اسناد خزانه و اوراق قرضه تبدیل نمایند.

ماده ۲۶- از تاریخ اجرای این قانون شرکتهای بیمه داخلی و نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی موظفند قسمتی از سربدها و ذخائر خود را طبق آئین نامه اجرائی این قانون همیشه بصورت اسناد خزانه یا اوراق قرضه نگاهداری نمایند.

ماده ۲۷- بانک مرکزی ایران موظف است بوسیله باز خرید اسناد خزانه و اوراق قرضه در بازار همیشه بهای

روز آنها را در سطحی تثبیت نماید که تفاوت بهر واقعی آنها از نرخ بهره اسمی مربوط از یک درصد تجاوز نکند.

ماده ۲۸- میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اوراق قرضه شرکتها و مؤسسات وابسته بدولت که بموجب قوانین خاص منتشر گردد بترتیب مقرر در ماده ۱۲ این قانون تعیین میشود.

فصل چهارم - طرز اجراء

ماده ۲۹- وزارت دارائی میتواند به پیشنهاد بانک مرکزی ایران برای بانک مذکور و همچنین عاملین فروش عمده اسناد خزانه و اوراق قرضه بر حسب وضع بازار و مقتضیات روز حق عاملیتی قائل شود.

ماده ۳۰- وزارت دارائی موظف است لااقل در هر سه ماه یکبار آمار مربوط به اسناد خزانه و اوراق قرضه منتشر شده را برای عموم آگهی نماید.

ماده ۳۱- با اجرای این قانون، قانون انتشار اسناد خزانه مصوب بهمن ماه ۱۳۲۳ و تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۶ و قانون اصلاح تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۶ کل کشور لغو میشود.

ماده ۳۲- آئین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت دارائی پیشنهاد و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده میشود.

مخبر کمیسیون دارائی - خبروی کردستانی

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱- اسناد خزانه اسناد کونه مدت و بی نامی است که برای تأمین احتیاجات مالی خزانه داری کل در جریان سال مالی انتشار می یابد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست ؟ (اطمینان نداشت) بماده اول رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲- اوراق قرضه اوراق متوسط یا دوازدهم بی نام یا بانامی است که برای تأمین قسمتی از اعتبارات مورد نیاز برنامه های عمرانی یا دفاعی انتشار می یابد.

رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - عامل فروش سازمانی است که بنمایندگی وزارت دارائی اسناد خزانه و اوراق قرضه را توزیع و فروش و باز پرداخت مینماید.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده سوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - بهای اسمی اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون بهائی است که در متن آنها نوشته شده و پرداخت آن از طرف وزارت دارائی پس از انقضاء سررسید مقرر تضمین شده است.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده چهارم رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - بهای روز اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون بهائی است که این اسناد و اوراق بر حسب مقتضیات عرضه و تقاضا در بازار خرید و فروش میشوند.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - بهره اسمی بهره های است که در متن اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون نوشته شده و پرداخت آن از طرف وزارت دارائی پس از انقضاء سررسید آن تضمین شده است.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - بهره واقعی بهره های است که بر اثر نوسانات بهای روز اسناد یا اوراق ممکن است بیشتر یا کمتر از بهره اسمی نصیب دارندگان آنها شود.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون عبارت است از واگذاری اسناد و اوراق مذکور در مقابل وجهی که عاید خزانه داری کل میشود.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اسناد خزانه به پیشنهاد خزانه داری کل و موافقت وزیر دارائی تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - میزان اسناد خزانه در گردش هیچوقت نباید از بهای هزینه های مصوب در بودجه کل کشور (هزینه های از محل درآمد عمومی بودجه کل کشور) تجاوز کند.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - وجوه حاصل از انتشار اسناد خزانه بعنوان تنخواه گردان مورد استفاده خزانه داری کل واقع خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اوراق قرضه وسیله هیئتی مرکب از رئیس کل یا قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران و رئیس دفتر مرکزی بودجه و خزانه دار کل بررسی و بوزیر دارائی پیشنهاد میشود. اخذ تصمیم نهائی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب نخست وزیر خواهد بود.

رئیس - نسبت بماده ۱۲ نظری نیست؟ آقای فرهادپور فرمایند.

فرهادپور - بطوریکه همکاران محترم ملاحظه مینمایند در این ماده نرخ بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه معیده مقاماتی از دولت و دستگاههای اقتصادی و تصویب وزیر دارائی محول شده بنده میخوام نظرشان را به این

نکته جلب کنم که این نرخ بهره اگر قرار باشد دور تسلسل پیدا کند هیچ جانی متوقف و منتهی نخواهد شد مؤسسات دولتی که معتمد پرداخت وام به افراد هستند بایستی ترتیبی شرایط و ضوابطی بر آنها حکومت بکنند که وامی که آنها ب مردم در موارد خاص روی نیازمندیهای مخصوصی میپردازند بهره بیشتری از مردم نگیرند آنطوریکه بنده اطلاع دارم بانک رهنی ایران که مؤسسه ای است برای کمک ب مردم محتاج و مردم مقروض در نرخ بهره اش تغییری داده بنظر من این نوع بانکها که با سرمایه دولت اداره میشود برای کار تجارنی و صنعت جوئی و مراجه خواری نیستند بخصوص اگر کارشان مستقیماً در این قبیل مسائل بضرر اقتصاد مملکت تمام بشود اگر بانک رهنی در مقابل احتیاجات مردم بهره بیشتری مطالبه بکنند در نتیجه در بازار خصوصی نرخ بهره بالا خواهد رفت و بطور قطع در بهره این اوراق تأثیر خواهد گذاشت بطور من جدا دارد جناب آقای وزیر دارائی اینجا وعده فرمایند که لااقل بانکهای که با سرمایه دولت اداره میشود

نظیر بانک رهنی و بانک کارگشائی تحت کنترلی قرار خواهند گرفت که وامی را که دولت ب مردم محتاج میپردازد با بهره ای سنگینتر از بهره ای که مطابق این اوراق ب مردم، دولت خواهد پرداخت تفاوت زیادی نداشته باشد بانک رهنی در سال ۳۴ با ۱۰ میلیون مخارج اداری همان کاری را میکرد که امروز با ۳۸ میلیون مخارج اداری شاید يك کار کمتری را میکند آقایانی که باین بانک سروکار دارند از نزدیک بطرز عمل آن واقف هستند در شهرستانها شعباتی باز کرده اند ولی آنچه

که من میبینم این شعبات بهیچوجه جوابگوی تقاضای مردم نیستند و مخارج اضافی برای این بانک تحمیل شده نظر بنده بر اینست که اگر ما کنترل نکنیم نرخ بهره ای که بانکهای دولتی میپردازند بطور قطع این کار دور تسلسل پیدا خواهد کرد و بضرر دولت تمام خواهد شد.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۱۲ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - میزان اوراق قرضه در گردش هیچوقت نباید از جمع درآمدهای عمومی و درآمدهای برنامه (بدون احتساب وامها) که در سال مالی قبل وصول شده تجاوز نماید.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - اسناد خزانه و اوراق قرضه به امضای وزیر دارائی و خزانه دار کل منتشر خواهد شد.

رئیس - نسبت بماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - اسناد خزانه ب مدت های ۳ ماهه و ۶ ماهه و یکسال خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده

۱۵ رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۶ قرائت می‌شود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶- اوراق قرضه بمدتهای یک تا ده سال بصورت مختلف طبق آئین‌نامه اجرائی این قانون منتشر خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۱۶** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۷ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷- اسناد خزانه و اوراق قرضه بی‌نام پس از انقضاء سررسیدهای مقرر در وجه حامل قابل پرداخت است.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۱۷** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۸ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸- خرید اولیه و نقل و انتقال بعدی اوراق قرضه با نام باید در دفتر عامل فروش اولیه ثبت شود.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۱۸** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۹ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹- اوراق قرضه با نام و بی‌نام پس از انتشار طبق آئین‌نامه اجرائی این قانون قابل تبدیل بیکدیگر هستند.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۱۹** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۰ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰- وزارت دارائی عاملیت توزیع و فروش و بازپرداخت اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون و

پرداخت بهره آنها را به بانک مرکزی ایران واگذار میکند و بانک مزبور میتواند در تمام موارد مذکور به اشخاص دیگر عاملیت بدهد.

رئیس - نسبت به ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۰** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۱ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱- پرداخت اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه موضوع این قانون مشمول مرور زمان نیست و دارندگان آنها میتوانند هر موقع بعد از سررسید بهره از عاملین مراجعه و آنها را بوجه نقد یا اسناد خزانه و اوراق قرضه قابل انتشار دیگری تبدیل نمایند ولی بمدت بعد از سررسید اسناد و اوراق مزبور بهره‌ای تعلق نخواهد گرفت.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۱** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۲ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲- اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی که قبل از اجرای این قانون منتشر شده است بر اساس قوانین مربوط از محل اعتبارات منظور در بودجه کل کشور (حسب مورد از محل درآمدهای عمومی یا برنامه) یا از محل وجوه حاصل از فروش اوراق قرضه موضوع این قانون قابل پرداخت است. با اسناد خزانه و اوراق قرضه فوق‌الذکر بعد از دو سال از تاریخ تصویب این قانون بهره تعلق نخواهد گرفت.

رئیس - نسبت به ماده ۲۲ نظری نیست؟ آقای دکتر آموزگار بفرمائید.

دکتر آموزگار - (وزیر دارائی) - در سطر چهارم این ماده يك كلمه دفاعی در چاپ افتاده با اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی فوق‌الذکر باید باشد چون در شروع ماده هم می‌گوید که اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی نه اوراق و اسناد، برای اینکه معلوم باشد این عهده تعهد بهره بان اسناد و اوراق قرضه است استماعاً می‌کند به اسناد خزانه و اوراق قرضه دفاعی اصلاح بفرمائید.

دکتر بزدان پناه - يك كلمه (که) در اول صفحه ۵ اضافه چاپ شده باید حذف شود.

رئیس - اصلاح میشود آقای عباس میرزائی بفرمائید **عباس میرزائی -** بنده ضمن تشکر از آقای وزیر

دارائی که این لایحه اوراق قرضه ملی را به مجلس شورای ملی آورده‌اند يك نکته‌ای نظرشان را معطوف میدارم و آن موضوع سازمان بیمه‌های اجتماعی است شما مستحض هستید که يك مقدار از بولهای ذخیره را در بعضی از بانکهای خصوصی که از سازمان بیمه‌های اجتماعی قرض کرده‌اند و در اینجا ذکر شده پس اندازهای قبلی سازمان بیمه‌های اجتماعی است یا

اینکه این قانون که دارد تصویب میشود شامل از این به بعد پس اندازهای بیمه‌های اجتماعی هم میشود لذا بعضی از این بانکهای خصوصی اگر ورشکست شوند و این بول ذخیره کارگران که برای ایام پیری و کبالت آنها ذخیره شده خدای نخواستہ بقول معروف پیادبرود این است که بنده خواستم جنابعالی توضیح بفرمائید به بینم موضوع قسمتی از پس اندازها که بیمه‌های اجتماعی هم درش ذکر شده شامل کدامیک از پس اندازها خواهد شد خیلی متشکرم.

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید.

دکتر آموزگار - (وزیر دارائی) - همانطوریکه ملاحظه می‌فرمائید ماده طوری تنظیم شده که کلی است و شامل کلیه وجوهی است که برای بازنشستگی تا پایان خدمت این مؤسسات کنار می‌گذارند البته با هم در خود ماده توجه می‌فرمائید نوشته است قسمتی از این وجوه آنها طبق آئین‌نامه بیکه به تصویب هیئت وزیران میرسد این قسمت معلوم میشود و هیچوقت هم دولت کاری نمیکند که خللی به کار بانکهای که قسمتی از این مؤسسات در آنها بولی و دیده گذاشته‌اند وارد بیاید ماده کلیت دارد و شامل کلیه پس اندازهاست (صحیح است)

رئیس - نظر دیگری در ماده ۲۵ نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۵** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۶ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۶ - از تاریخ اجرای این قانون شرکتهای بیمه داخلی و نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی موظفند قسمتی از سپرده‌ها و ذخایر خود را طبق آئین‌نامه اجرائی این قانون

رئیس - اصلاح میشود نظر دیگری نسبت به ماده ۲۲ نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۲** با این اصلاح رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۳ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - وزارت دارائی موظف است وجوه لازم جهت پرداخت اصل و بهره اسناد خزانه و اوراق قرضه منتشر شده را حسب مورد از محل فروش اسناد خزانه یا اوراق قرضه یا از محل اعتبارات منظور در بودجه کل کشور در اختیار بانک مرکزی ایران قرار دهد.

رئیس - نسبت به ماده ۲۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۳** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۴ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۴ - بانک مرکزی ایران میتواند اسناد خزانه و اوراق قرضه مشمول این قانون را قبل از سررسید معین بهائی کمتر یا بیشتر از بهای اسمی آنها بر حسب وضع بهره در بازار بحساب خود بازخرد کند یا بفروشد.

رئیس - در ماده ۲۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۲۴** رأی می‌گیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهند می‌کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۵ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای و مؤسسات بیکه حداقل ۵۰ درصد از سرمایه آنها متعلق بدولت است از جمله بانک مرکزی ایران و بانک ملی ایران و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شهرداریها و مؤسسات وابسته بشهردارها و سازمان بیمه‌های اجتماعی موظفند قسمتی از وجوهی که بهر عنوان برای بازنشستگی - پس انداز یا پرداختهای پایان خدمت که در حسابهای مربوط وارد و ثبت میشود طبق آئین‌نامه اجرائی این قانون به اسناد خزانه و اوراق قرضه تبدیل نمایند.

رئیس - نسبت به ماده ۲۵ نظری نیست؟ آقای دکتر بزدان پناه بفرمائید.

همیشه بصورت اسناد خزانه یا اوراق قرضه نگاهداری نمایند.

رئیس - در ماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۲۶ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - بانك مرکزی ایران موظف است بوسیله باز خرید اسناد خزانه و اوراق قرضه در بازار همیشه بهای روز آنها را در سطحی تثبیت نماید که تفاوت بهره واقعی آنها از نرخ بهره اسمی مربوط از یک درصد تجاوز نکند.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۲۷ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۸ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - میزان و تاریخ عرضه و نرخ بهره و نوع هر سری اوراق قرضه مشترکها و مؤسسات وابسته بدولت که بموجب قوانین خاص منتشر گردد بترتیب مقرر در ماده ۱۲ این قانون تعیین میشود.

رئیس - در ماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۲۸ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۹ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - وزارت دارائی می تواند به پیشنهاد بانك مرکزی ایران برای بانك مذکور و همچنین عاملین فروش عمده اسناد خزانه و اوراق قرضه بر حسب وضع بازار و مقتضیات روز حق عاملیتی قائل شود.

رئیس - در ماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۲۹ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۰ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - وزارت دارائی موظف است لااقل در هر سه ماه یکبار آمار مربوط به اسناد خزانه و اوراق قرضه منتشر شده را برای عموم آگهی نماید.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۰ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۱ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ با اجرای این قانون، قانون انتشار اسناد خزانه مصوب بهمن ماه ۱۳۴۳ و تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ و قانون اصلاح تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور لغو میشود.

رئیس - در ماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۱ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۲ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۲ - آئین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت دارائی پیشنهاد و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده میشود.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۲ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای قاضی زاده بفرمائید.

قاضی زاده - تصور نشود که بنده نسبت به اصل این لایحه و موادش نظری دارم بلکه میخواهم عرض کنم از لوائح بسیار مفید و جامع است و دارای ثمره می خواهد بود که بعداً ظاهر می شود بالاخص موقعی که این لایحه در شور اول پیشنهادی شد و به کمیسیون دارائی آمد آقای وزیر دارائی با کمال حسن نظر نسبت به پیشنهادات توجه فرمودند و قبول فرمودند ولی نکته ای که اینجا وضع این لایحه با نسبت به لوائح دیگر مشخص میکند و قابل تذکر و اظهار تشکر است

اینست که در ماده ۳۱ تصریح شده است که با اجرای این قانون، قانون انتشار اسناد خزانه مصوب بهمن ماه ۱۳۴۳ و تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ و قانون اصلاح تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور لغو می شود در صورتیکه در سایر قوانین این مطلب تصریح نمی شود و وزیر دارائی آمده حتی در لایحه مالیات بر درآمد این مطلب را روشن کرده و موضع مردم و کارمندان دولت بموقع کاملاً معلوم می شود و بلا تکلیف نسیمند در سایر قوانین مینویسند کلیه قوانینی که با این قانون مابینت و مغایرت دارد لغو می شود. نه کارمند دولت متوجه این موضوع میتواند بشود که کلیه این قوانین کدام است و همینطور ارباب رجوع متوجه نمی شوند و این نشانه تبحر وزیر دارائی در تنظیم این لوائح است و قابل تقدیر است و از آقای دکتر یگانه که شخصیت فاضل و دانشمندی هستند استعفا می شود در سایر موارد دستور بفرمایند باین موضوع توجه بشود و روشن بکنند و تصریح بکنند که این قوانین و این مقررات لغو می شود عرض دیگری ندارم.

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به این لایحه با ورقه اخذ رای میشود. (اسامی نمایندگان بترتیب زیر وسیله منشی (آقای

مهندس صائبی) اعلام گردید و در محل نطق اخذ رای بعمل آمد.

آقایان: ملک زاده آملی - فروتن - دکتر محققى - فضائی - پدramی - دهبم - دکتر مدرسی - دکتر المونی - جهانشاهی - دکتر عدل طباطبائی - دکتر امامی خوئی - مهندس زنجانی - دکتر وحید نیا - بدر صالحیان - فرهاد پور - دکتر سعید حکمت - حرامند - ربکی - مؤید امینی - دکتر دادفر - دکتر اعتمادی - مهندس ابراهیمی - دکتر صاحب قلم - دکتر سعید - دکتر رفعت - رسول پرویزی - دکتر ستوده - دکتر هفرانلو - یوسفی - دکتر یگانگی - دکتر معظمی - دکتر خسروی - محسنی مهر - دکتر مهدوی - رضوی - سید احمدی - دکتر حبیب اللهی - دکتر کیان - صدقانی - زاده - ادیب سمعی - اصولی - دکتر حکیم شوشتری - پوربانی - پزشکی - دکتر متین - شاخوئی - اخلاقی - مهندس بار محمدی - عباس میرزایی - محدث زاده - دکتر وفا - زارستان - مهندس فیروز عدل - بانو سعیدی - دکتر

بهبهانی - مهاجرانی - مهندس صائبی - مهندس معینی - خواجه توری - دکتر کلالی - دکتر رفیعی - دکتر صفائی - بانو ابتهاج سمعی - صدری کیوان - اولیاء - دکتر برومند - دکتر یزدان پناه - دکتر رهنوردی - دکتر ضیائی - دکتر مهندس بهبودی - مهندس فروهر - ملک افضلی - پزشکپور - دکتر عاملی تهرانی - دکتر فریور - اهری - صادقی - شیخ بهائی - دکتر قهرمان - بانو جهانبانی - شهرستانی - معزی - دکتر نجمی - صائب - امام مزدوخ - قراچورلو - دکتر غنی - حی - مهندس عثرت - صادق سمعی - تیمسار وحدانیان - دکتر رضوانی - مهندس عطائی - دکتر ملکی - مهندس اربابی - دانشمند - فخر طباطبائی - دکتر کفائی - بهنیا - مهندس ریاحی - مهندس زر آور - بانو تربیت - توسلی - بختیاری پور - حقیقتان - مافی - عامری - مهندس پروشانی - مجید موسوی - تهرانی - جوادی - جوانشیر - دکتر عدل - سلیمانی - مهندس برومند - دکتر درودی - کلاتر هرزی - روحانی - شکیبا - دکتر اسدی - مهندس ریاضی - مهندس کیا - ظفر - بانو بزرگنیا - صالحی تیمسار حکیمیان - ثامن - جاماسبی - قاضی زاده - مهندس جلالی نوری - زرگرزاده - امامی رضوی - پورساطع - بهادری حیدر صائبی - امیر احمدی - دکتر بیت منصور - عبدالحسین طباطبائی - معیری - دکتر عظیمی - سرتیپ پور - دکتر شریعت مروتی - مجد.

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار ذیل اعلام گردید)

آراء موافق ۱۲۹ رأی

آراء سفید (علامت امتناع) ۳ رأی

رئیس - لایحه با ۱۲۹ رأی موافق و سه رأی ممتنع تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین: آقایان: دکتر قهرمان - بانو جهانبانی - شهرستانی - معزی - دکتر نجمی - صائب - امام مزدوخ قراچورلو - دکتر غنی - حی - مهندس عثرت - صادق سمعی تیمسار وحدانیان - دکتر رضوانی - دکتر ملکی - مهندس اربابی - دانشمند - فخر طباطبائی - دکتر کفائی - بهنیا - مهندس ریاحی - مهندس زر آور - بانو تربیت - توسلی - بختیاری پور - حقیقتان - مافی - عامری - مهندس پروشانی - مجید موسوی - تهرانی - جوادی - جوانشیر - دکتر عدل - سلیمانی -

مهندس پرومند - دکتر درودی - کلانتر هرمزی - روحانی - شکبیا -
 دکتر اسدی - مهندس ریاضی - مهندس کیا - ظفر - بانو بزرگ نیا
 صالحی - سر تیب حکیمیان - نامنی - جاماسبی - قاضی زاده
 مهندس جلالی نوری - زرگر زاده - امامی رضوی - پورساطع -
 بهادری - حیدر صائبی - امیر احمدی - دکتر بیت منصور -
 عبدالحسین طباطبائی - معیری - دکتر عظیمی - سر تیب پور -
 دکتر شریعت - مرونی - مجد - ملک زاده آملی - فروتن -
 دکتر محقق - فضالی - بدرامی - دیبیم - دکتر مدرسی -
 دکتر المونوی - جهانشاهی - دکتر عدل طباطبائی - دکتر
 امامی خوئی - مهندس زنجانی - دکتر وحیدنیا - بدر
 صالحیان - مهندس عطائی - فرهادپور - دکتر سعید حکمت -
 رامبد - ریگی - مؤیدامینی - دکتر دادفر - دکتر اعتمادی - مهندس
 ابراهیمی - دکتر صاحبمطل - دکتر سعید - دکتر رفعت -
 رسول پرویزی - دکتر ستوده - دکتر زعفرانلو - یوسفی -
 دکتر یگانگی - دکتر معظمی - دکتر خسروی - محسنی
 مهر - دکتر مهدوی - رضوی - ضیاء احمدی - دکتر
 حبیب اللهی - دکتر کیان - صدقیانی زاده - ادیب سمعی -
 اصولی - دکتر حکیم شوشتری - پوربابائی -
 پزشکی - دکتر متین - شاخوئی - اخلاقی - مهندس باره محمدی -
 عباس میرزائی - محدث زاده - دکتر وفا - روستا - مهندس
 فیروز عدل - بانو سعیدی - دکتر بهبهانی - مهاجرانی -
 مهندس صائبی - مهندس معینی - خواجه نوری - دکتر کلالی
 صادقی - دکتر رفیعی - دکتر صفائی - بانو ابتهاج سمعی -
 صدیقی کیوان - اولیاء - دکتر برومند - اهری - دکتر
 یزدان بناه - دکتر رهنوردی - دکتر ضیائی - دکتر مهندس
 بهبودی - مهندس فروهر - ملک افضالی - شیخ بهائی .

ممتنعین - آقایان: دکتر عاملی - پزشکیور - دکتر
 فریور .

رئیس - آقای دکتر آموزگار فرمائید .
دکتر آموزگار (وزیر دارائی) - بند وظیفه خود میدانم
 از توجهات مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی و کلیه
 نمایندگان محترم و بالخصوص اعضای کمیسیون دارائی که استدعای
 دولت را برای تشکیل جلسه فوق العاده پذیرفتند و این لایحه
 را تصویب کردند صمیمانه تشکر کنم امیدوارم با تصویب این
 لایحه گشام سریعتری در راه اجرای برنامه های اقتصادی و

عمرانی کشور تحت رهبریهای خردمندانده اعیان حضرت همایون
 شاهنشاه برداشته شود (اجست) .

**۳ - اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله
 از مجلس سنا راجع به تخفیف کار مزد باربری
 گمرکی و استفاده از انبارهای اختصاصی
 و ابلاغ بدو**

رئیس - لایحه تخفیف کار مزد باربری گمرکی و
 استفاده از انبارهای اختصاصی برای اخذ رأی نهائی مطرح
 است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)
 قانون تخفیف کار مزد باربری گمرکی و استفاده از
 انبارهای اختصاصی .

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود :

۱ - از کالاهائیکه از خارج وارد و مقصد آن تنقیق
 بازنامه مربوطه گمرکات داخلی کشور میباشد در صورت حمل
 یکسره بترتیب پاساوان غیر اداری بمقصد گمرکات داخلی
 بوسیله راه آهن دولتی ایران کار مزد باربری بمانند بیست
 درصد مقررات بابت باربری گمرک مرزی وصول کند .
 ۲ - اداره کل گمرک مجاز است که کالاهای وارد رادر
 انبارهای اختصاصی یا انبارهای شرکت سهامی انبارهای عمومی
 (انبار غیر گمرکی) واجد شرایط مقرر در آئین نامه اجرائی
 اصلاح قانون تعرفه گمرکی مصوب تیرماه ۱۳۳۷ (بدون
 محدودیت یکساله مندرج در آئین نامه مزبور) برای هر مدتیکه
 مقتضی بداند نگهداری نماید .

۳ - اداره کل گمرک مجاز است تقاضای سایر وارد
 کنندگان کالا را برای نگهداری کالا در انبار اختصاصی یا
 انبارهای شرکت سهامی انبارهای عمومی بشرط موافقت در زنده
 انبار قبول نماید .

رئیس - این لایحه بهمان ترتیبی که در مجلس شورای
 ملی تصویب شده بود در مجلس سنا تصویب رسیده است و
 حالا نسبت بان باورقه اخذ رأی میشود .

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی (آقای
 مهندس صائبی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد) .
آقایان: محدث زاده - دکتر متین - روستا - دکتر
 ضیائی - مهندس فروهر - مهندس جلالی نوری - دکتر عدل -
 دکتر یزدان بناه - پزشکی - دکتر عدل طباطبائی -

رئیس - لایحه با ۱۲۳ رأی موافق و ۲۲ رأی ممتنع
 تصویب شد بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان:

بدرامی - مهندس پروشانی - پزشکی - پوربابائی -
 پورساطع - بانو تربیت - توسلی - تهرانی - نامنی - مهندس
 جلالی نوری - جوادی - جوانشیر - جهانشاهی - بانو جهانبائی
 دکتر حبیب اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمیان - دکتر
 حکیم شوشتری - حی - خواجه نوری - دکتر دادفر -
 دانشمند - دکتر درودی - دیبیم - دکتر رضوانی - رضوی -
 روحانی - روستا - دکتر رفیعی - دکتر رهنوردی - مهندس
 ریاحی - ریگی - مهندس زر آور - زرگر زاده - دکتر زعفرانلو
 مهندس زنجانی - دکتر ستوده - سر تیب پور - دکتر سعید -
 بانو سعیدی - سلیمانی - شاخوئی - شکبیا - شهرستانی
 صائب - مهندس صائبی - حیدر صائبی - دکتر صاحبمطل -
 صالحی - صدقیانی زاده - دکتر صفائی - دکتر ضیائی - ضیائی احمدی -
 عامری - عباس میرزائی - مهندس عثرت - دکتر عدل - مهندس عدل -
 دکتر عدل طباطبائی - دکتر عظیمی - دکتر غنی - فروتن - مهندس
 فروهر - فرهادپور - قاضی زاده - محمودولی - قاجورلو - دکتر
 قهرمان - مهندس کیا - دکتر کفائی - دکتر کلالی - کلانتر هرمزی -
 دکتر کیان - کیوان - مافی - دکتر متین - مجد محدث زاده
 محسنی مهر - معزی - دکتر معظمی - دکتر ملکی - ملک افضالی
 ملک زاده آملی - موسوی ماکوئی - موسوی - مهاجرانی -
 دکتر مهدوی - دکتر نجیمی - تیمسار وحدانیان - دکتر
 وحیدنیا - دکتر وفا - مهندس یارمحمدی - دکتر بزدان بناه
 دکتر یگانگی - مهندس ریاضی - بانو ابتهاج سمعی - اخلاقی
 ادیب سمعی - اربابی - ارسنجانی - اصولی - دکتر اعتمادی
 دکتر المونوی - امامی رضوی - امیر احمدی - دکتر امامی خوئی -
 اولیاء - تختیاری پور - بدر صالحیان - دکتر برومند - مهندس
 برومند - بانو بزرگ نیا - بهادری - دکتر بهبهانی - بنیا -
 دکتر بیت منصور - خسروی گردستانی - مهندس معینی -
 شیخ بهائی - صادقی - اهری - معیری - مهندس عطائی .
ممتنعین - آقایان: مهندس بهرامزاده ابراهیمی -

رسول پرویزی - پزشکیور - جاماسبی - رامبد - دکتر
 رفعت - صادق سمعی - طباطبائی - دکتر عاملی - تهرانی -
 فخر طباطبائی - ظفر - دکتر فریور - فضالی - دکتر مدرسی .

دکتر نجیمی - مهندس ناصر بهبودی - دکتر غنی - امام مردوخ -
 دکتر زعفرانلو - فروتن - مؤید امینی - دکتر المونوی -
 مجید موسوی - دکتر رضوانی - دکتر کفائی - مهندس
 برومند - بدر صالحیان - ریگی - دکتر اسدی - مهندس
 عثرت - فرهادپور - محسنی - شکبیا - جوانشیر - معزی -
 بانو سعیدی - بانو بزرگ نیا - موسوی ماکوئی - امامی
 رضوی - دکتر امامی خوئی - خواجه نوری - دکتر دادفر -
 دکتر برومند - دکتر محقق - مافی - دکتر حبیب اللهی -
 دکتر حکیم شوشتری - بختیاری پور - تیمسار وحدانیان -
 دانشمند - دکتر کلالی - مهندس کیا - مهندس ریاحی -
 بانو تربیت - شهرستانی - توسلی - مهندس زر آور - مهندس
 باره محمدی - صائب - عباس میرزائی - حی - محمدولی
 فرحورلو - ظفر - اخلاقی - خسروی - دکتر سعید حکمت -
 دکتر مهدوی - دکتر قهرمان - دکتر ملکی - دکتر
 رفیعی - اولیاء - پوربابائی - مهندس فیروز عدل - دکتر
 وفا - دکتر بهبهانی - مهاجرانی - دکتر وحیدنیا - ملک
 افضالی - عامری - حق شناس - بهادری - دکتر سعید -
 روحانی - دکتر صاحبمطل - دکتر ستوده - صالحی - دکتر
 رهنوردی - ملک زاده آملی - جوادی - قاضی زاده - دیبیم -
 دکتر درودی - تهرانی - تیمسار حکیمیان - سلیمانی -
 نامنی - کلانتر هرمزی - دکتر یگانگی - زرگر زاده -
 بدرامی - امیر احمدی - پورساطع - دکتر اصولی - صائبی -
 جهانشاهی - دکتر اعتمادی - ادیب سمعی - ضیاء احمدی
 دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر بیت منصور - دکتر
 معظمی - یوسفی - دکتر غنی - مهندس اربابی - فخر
 ضیائی - شاخوئی - رامبد - مهندس پروشانی - دکتر
 رفعت - فضالی - دکتر کیان - ارسنجانی - دکتر مدرسی -
 مهندس ابراهیمی - صادق سمعی - جاماسبی - پزشکیور -
 دکتر عاملی تهرانی - دکتر فریور - ریاضی - صدیقی کیوان -
 مهندس معینی - مهندس صائبی - بانو ابتهاج سمعی - رسول
 پرویزی - سر تیب پور - رضوی - بهنیا - عبدالحسین
 طباطبائی - دکتر عظیمی - مرونی - مجد - اهری - شیخ
 بهائی - صادقی .

(آراء مأخوذه شاره شد نتیجه بقرآن زیر اعلام گردید) .
آراء موافق ۱۲۳ رأی
آراء سفید علامت امتناع ۲۲ رأی

یوسفی - دکتر شریعت - دکتر محققى - مروتنی - مؤید امینی - دکتر اسدی - امام مردوخ - دکتر مهندس بهبودی.

۴- تصویب صورت جلسه های روز ۲۳ شهریور

رئیس - نسبت به صورت جلسه های روز ۲۳ شهریور که حضور خانم ها و آقایان توزیع شده است نظری نیست؛ (اظهاری نشد) این دو صورت جلسه تصویب میشود.

۵- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست ماده واحده است مربوط به کسب اجازه تأمین کسرا اعتبار صندوق بازنشتگی ژاندارمری از محل صندوق بیمه کارکنان بطور موقت که دو بست و هشتاد میلیون از صندوق بیمه گرفته شود برای کسور بازنشتگی ژاندارمری و در طی سنوات بعد ضمن بودجه های تفصیلی اعتبارش تأمین و مسترد بشود لایحه ای در این مورد تهیه شده تقاضای ارجاع آنرا به کمیسیون دارم.

رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

قوام صدری - بطوریکه استحضار دارند طبق قانون بودجه سال ۱۳۴۷ وجوهی که بابت حق السهمیه دولت در مؤسسات خارجی با شرکت در کنفرانسها و فدراسیونهای خارج و سهمیه هایی که دولت باید بابت عضویت در مجامع بین المللی بپردازد اعتبارش در یک ماده تصویب رسیده ولی صورت جزئیش باید بتصویب کمیسیون محترم بودجه برسد اینک این صورت تهیه شده و تقدیم می شود و تقاضای ارجاع به کمیسیون بودجه را دارم.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۶- بیانات بعد از دستور آقایان: فخر طباطبائی - روحانی

رئیس - آقای فخر طباطبائی بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند، بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم روز سه شنبه گذشته که مقارن بود با روز خجسته سالگرد بیست و نهمین سال سلطنت پر برکت شاهنشاه آریامهر در شهرستان دروید یک واحد عظیم صنعتی دیگر در میان شور و احساسات زایدالوصف مردم آنجا بدست مبارک شاهنشاه آریامهر گشایش یافت علاوه بر اینکه

به جناب آقای نخست وزیر که افتخار حضور داشتند تأکید فرمودند که کوه های اطراف آن منطقه جنگل کاری بشود و باین ترتیب انشاء الله ظرف سالهای آینده درود منطقه سرسبزی میشود برای بیلاق مردم جنوب که محل عبورشان است، شهرستان درود از وقتیکه این صنایع در آنجا تأسیس شد رو به آبادانی رفتند در بدو امر یعنی بیست و پنج و بیست و شش سال قبل یک قریه کوچکی بود با ۱۵۰ یا ۲۰۰ نفر جمعیت ولی امروز یکی از شهرستانهای است که بیست هزار جمعیت دارد و از برکت توجهات عالی حضرت همایونی مردم مرفه آنجا همه با شوق و علاقه مشغول کار هستند در این دنیا به کیفیتی که اخبار را از راه بودها میشنومیم و یاد در جراید میخوانیم که حتی در آن طرف مرز در کشور همسایه ما نامنی، حشونت، خورنریزی و اعدام های دستجمعی هست وقتی این اخبار مدعش را میشنومیم باید شکر خداوند عالم را بجا بیاوریم که چنین نعمت بزرگی مملکت ایران ارزانی داشته که در بر تو سلطنت ایشان و افکار تابناک و خردمندانه ایشان ما هر روز در هر گوشه مملکت صنعت جدیدی افتتاح میکنیم و قدمهای مؤثری برداشته میشود و مملکت سرعت رو به پیشرفت و ترقی گذاشته است و لازمه ترقی و پیشرفت البته ثبات و امنیت است که بحمد الله ما از نعمت ثبات و امنیت برخورداریم کامل داریم و از خداوند متعال مشاقت میکنیم که این نعمت بزرگ را برای ملت ایران سالیان متمادی حفظ کند (انشاء الله) مملکت روز بروز به پیشرفت و ترقی نائل شود از سوی دیگر علاوه بر اقدامات داخلی که شاهنشاه همیشه فرموده اند نسبت به مسائل خارجی مامی بنیم که شخصیت جهانی ایشان پیشقدم مبارزه با بیسوادی است پیشقدم تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر است در این دنیائی که این آشفتنگی و این تلاطم و این اوضاع است ایشان همیشه بخیر مردم جهان اندیشیده اند و از خدای متعال مشاقت میکنیم که نعمت وجودشان را محفوظ بدارد در خاتمه عرضم مشاقت میکنم که نعمت وجود و لیبهدوالا کبر ما را هم که از بدو نش

همیشه خیر و خوشی برای مملکت ایران بوده در سایه بند تاجدار و مادر والا کبرشان حفظ و حراست بفرماید و برومند بدارد موضوعی که بنده میخواستم در خاتمه عرضم عرض میکنم و توجه دولت را جلب میکنم این است که چون درود یک شهرستان جدیداً تأسیس است آنچه خود شنیدم اشکال نبی

دارد از لحاظ مالکیت و خانه هائی که ساخته شده (دکتر عدل - همه جا این اشکال هست) خیر آنجا یک وضع بخصوصی دارد که خود ثبت اسناد هم متوجه هست اشخاصی حق الارض میدهند در بعضی جاها حق الارض نیست خلاصه یک کیفیت بخصوصی است و یک نواخت نیست این است که بنده فکر کردم اگر وزارت دادگستری توجه کند و اینکار هم فکر میکنم از حد یک رئیس ثبت که در منطقه کوچکی مثل درود است خارج باشد این است که باید بیک کارمند عالی رتبه و کاردان مأموریت موقت بدهند برود و ماد سه ماه این جریان را مطالعه کند اشکالات کار را ببیند چیست اگر محتاج بقانون بود قانونی بیاورند و اگر محتاج بقانون نیست اشکالات را در همان محل حل بکنند شهر درود با این وضعی که پیش آمده و کار خانجائی که دارد و موقعیتی که برایش پیش آمده سرعت پیش رفتن و پیش از این هم پیشرفت خواهد کرد این است که بنده در این مورد مخصوصاً توجه دولت را جلب میکنم عرض دیگری ندارم (احسن).

رئیس - آقای روحانی بفرمائید.

روحانی - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم اینک جلسه جلسه فوق العاده است و کار عادی نیست اما بنا توجه با اهمیت موضوع و تأثیری که دارد جناب رئیس اجازه فرمودند بنده مراتب سیاستگری و تشکر اهالی منطقه زلزله زده را که مورد عنایت و توجه خاص رهبر خردمند مملکت هستند عرض بکنم در روز هائی که آنها در منتهای رنج و ناراحتی بودند تفقد و دلجوئی و اوامر خاصشان تنها مایه تسلی و آرامش مردم ناراحت گردید و امسال هم در روزهای ششم و هفتمین هفتم شهریور شاهنشاه بآن منطقه نزول اجلال فرمودند و شاهد احساسات بی حد و حصر مردم زلزله زده بودند و همه جا باصمیم قلب و اخلاص کامل از درگاه خداوند سلامت و دوام عمر و قدرت و عظمت شاهنشاه را خواستار بودند که در سایه توجه و عنایت خاصشان این مشکل عظیمی که در یک منطقه از مملکت رخ داده بود در شرف حل شدن است کوشش بینهایتی که مهندسین وزارت آبادانی و مسکن در قسمتهائی از فردوس و گناباد کردند و فعالیت های ارتش و عده ای از بازرگانان در قسمتی از دهات گناباد مورد بازآزید شاهنشاه قرار گرفت و واقعاً در قسمتهای فردوس و شهر فردوس که بنده با آن سروکار دارم این فعالیتها قابل ستایش است جناب ریاست محترم مجلس و ریاست محترم مجلس سنا و عده ای از وزراء و وکلای و رجال در

آنجا بودند و همه سیاستگزار و خوشحال بودند که بعد از یکسال رهبر خردمند مملکت و والا حضرت شاهدخت شمس بهلولی خواهر نیکوکار شاهنشاه که بیمارستان بسیار مجلل آنجا را بازآزید و افتتاح فرمودند و مردم واقعاً خوشحال و خوشوقت بودند و آنچه که بنده استنباط کردم و خدا را شاهد میگیرم که حقیقت است که خوشحالی و شادی مردم آن مناطق بی حد و حصر بود از خوشحالی شاهنشاه و آن قیافه خندان و خوشحالی که داشتند بی نهایت ارزنده بود بطوریکه تمام ناراحتیها را از خاطر برده بودند بجا بود که بنده مانند سال گذشته درست در جهت عکسش روز چهاردهم مهر اینجا گزارش جامعی عرض بکنم و سیاستگری مردم را بر عرض مجلس برسانم که دولت با تمام مشکلاتیکه وجود داشت دوری راه، فقدان وسائل که حتی از تریب حیدر به که ۴۰ فرسخ تا فردوس فاصله دارد آجیر و کج بردند برای ساختمان و سایر مصالح راهم از تهران و سایر نقاط آوردند که بنده در اینجا سیاستگری میکنم ولی چون توفیق حاصل شد که جلسه فوق العاده تشکیل بشود و تشکیل جلسه فوق العاده هم در راه بود اعلام شده بود تلگرافی بمقام معظم ریاست کرده بودند که مراتب احساسات و سیاستگری و تشکرشانرا از پیشگاه مبارک شاهنشاه در ساحت مقدس مجلس شورای ملی عرض برسانم و از خداوند بخواهم که انشاء الله همیشه و ابداً خاندان بهلولی در این رهبری و سرپرستی ملت ایران موفق باشند و ما بتوانیم سر بازان خدمتگزار و صدیق و قابلی برای رهبری چنین خردمند و قابل باشیم بنده مفتخر و سرافرازم که این عرایض را در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مقارن با سالروز سلطنت شاهنشاه آریامهر بر عرض میرسانم و امیدوارم در پناه اجداد ظاهرینم و بادعای از دل برآمده مردم آن سامان توفیقات بیشتری نصیب تمام خدمتگزاران بشود از اینک که عرایض را استماع فرمودید تشکر میکنم (احسن).

۷- ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم و با اطلاع همکاران محترم میرسانم که در هفته آینده هم یک جلسه فوق العاده خواهیم داشت تاریخ و دستور آن بعداً با اطلاع خواهد رسید.

(ساعت ده و پانزده دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**